

**TEMATY NA USTNĄ CZĘŚĆ EGZAMINU MATURALNEGO
Z JĘZYKA POLSKIEGO
W
ZESPOLE SZKÓŁ PLASTYCZNYCH
IM. STANISŁAWA KOPYSTYŃSKIEGO
WE WROCŁAWIU
W ROKU SZKOLNYM 2014/2015**

LITERATURA

1. Artysta jako bohater literacki. Analizując utwory wybranych epok, zwróć uwagę na rolę i sposób kreowania postaci.
2. Motyw buntu i nawrócenia człowieka w jego relacjach z Bogiem. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów literackich.
3. Polemiki, spory, prowokacje – starcia pokoleń literackich. Omów zagadnienie na przykładach wybranych utworów.
4. Wpływ dzieciństwa na osobowość człowieka. Omów temat, odwołując się do wybranych utworów literackich.
5. Niewłaściwe wybory, fałszywe kroki, błędy. Omów konsekwencje takich działań na przykładzie biografii wybranych bohaterów literackich.
6. Ballada jako gatunek literacki. Przedstaw jej cechy i ewolucję, analizując wybrane utwory polskich pisarzy różnych epok.
7. Zakończenie utworu jako klucz do interpretacji dzieła. Omów problem, odwołując się do wybranych utworów literackich.
8. Metamorfoza bohatera i jej sens w literaturze. Omów na przykładach wybranych utworów.
9. Różne sposoby funkcjonowania mitu arturiańskiego w literaturze fantastycznej. Omów problem, poddając analizie wybrane przykłady.
10. Matka i jej przeżycia jako temat literacki. Omów zagadnienie, analizując wybrane utwory.
11. Topos dworku szlacheckiego w literaturze. Porównaj różne jego ujęcia i funkcje w wybranych utworach literackich.
12. Wizerunek Polaka – Sarmaty. Przedstaw zagadnienie, analizując wybrane przykłady literackie.
13. Analizując wybrane wiersze Stanisława Grochowiaka, omów związki jego poezji z literaturą baroku.

14. Kobieta zbuntowana. Odwołując się do wybranych utworów literackich różnych epok, przedstaw jej wizerunek i oceń zasadność buntu.
15. Motyw podstępu i zdrady. Omów problem, odwołując się do wybranych przykładów z literatury różnych epok.
16. Utopia – ucieczka od rzeczywistości czy wyznaczanie kierunków rozwoju świata? Porównaj ujęcie tematu w wybranych utworach literackich różnych epok.
17. Lekarz – zawód czy misja? Porównaj kreacje bohaterów i ich funkcje w utworach literackich różnych epok.
18. Motywy biblijne w *Silmarillionie* J. R. R. Tolkiena. Dokonaj analizy i uzasadnij celowość ich wykorzystania.
19. Pokora i bunt jako dominujące postawy człowieka wobec Boga. Przedstaw problem, odwołując się do wybranych przykładów z literatury różnych epok.
20. Literaccy zbrodniarze. Odwołując się do wybranych przykładów z literatury różnych epok, przedstaw ich wizerunki psychologiczne i motywacje postępowania.
21. Kodeks moralny wybranych bohaterów literackich. Przedstaw temat, odwołując się do dzieł literatury polskiej i obcej.
22. Porównaj obraz życia polskich emigrantów zawarty w utworach literackich.
23. Literackie portrety przyjaciół. Przedstaw, analizując wybrane przykłady.
24. Przeżycie czytelnicze jako ważny motyw biografii bohaterów. Omów problem w oparciu o losy wybranych postaci literackich różnych epok.
25. Tytuł jako klucz do interpretacji dzieła. Omów, interpretując celowo wybrane teksty.
26. Motyw „małej ojczyzny” w literaturze polskiej XIX i XX wieku. Przedstaw zagadnienie, analizując wybrane utwory.
27. Kamienica jako przestrzeń życia człowieka. Rozwiń temat, analizując wybrane dzieła literackie pochodzące z różnych epok.
28. Wrocław w prozie i poezji XX wieku. Przedstaw sposób prezentowania miasta i jego mieszkańców, analizując wybrane utwory.
29. Portret Niemca w literaturze polskiej różnych epok. Porównaj kreacje bohaterów i ich funkcje w wybranych utworach.
30. Sielankowy i satyryczny obraz wsi. Porównaj różne sposoby prezentacji tematu w literaturze wybranych epok.

ZWIĄZKI LITERATURY Z INNYMI DZIEDZINAMI SZTUKI

1. Gotycka katedra jako temat tekstów kultury. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów literatury i sztuki.
2. Scharakteryzuj funkcjonowanie motywu *dance macabre* w literaturze i sztuce wybranych epok.
3. Pokolenie Kolumbów w literaturze i filmie. Omów podobieństwa i różnice w sposobie jego przedstawiania.
4. Góry jako inspiracja dla artystów. Omów różne przykłady tego zjawiska na podstawie utworów literackich i dzieł innych dziedzin sztuki.
5. Motyw błazna w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Omów zagadnienie, analizując wybrane przykłady.
6. Portrety Żydów w literaturze i sztuce. Przedstaw sposoby i funkcje kreacji bohaterów, analizując wybrane utwory.
7. Symbolika przedmiotów w poezji i malarstwie baroku. Omów zagadnienie, analizując wybrane przykłady.
8. Różne ujęcia motywu Ikara. Omów zagadnienie, analizując wybrane dzieła.
9. Topos ogrodu w literaturze, malarstwie i filmie. Porównaj, analizując wybrane dzieła.
10. Topos wieży Babel. Omawiając zagadnienie, zanalizuj wybrane przykłady.
11. Topos rycerza w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Przedstaw różne ujęcia tego motywu w wybranych dziełach.
12. Metoda „krzepienia serc” w malarstwie Jana Matejki i powieściach historycznych Henryka Sienkiewicza. Zaprezentuj ją, analizując właściwe przykłady.
13. Bitwa jako temat literacki, malarski i filmowy. Analizując wybrane dzieła, omów funkcje scen batalistycznych oraz wskaż, jakimi środkami artystycznymi posługują się artyści w ukazywaniu walki.
14. Warszawa w *Lalce* Bolesława Prusa i na obrazach Aleksandra Gierymskiego. Analizując wybrane przykłady, omów sposób prezentowania miasta.
15. Obraz świata Orientu zawarty w literaturze i malarstwie romantycznym. Odwołując się do wybranych dzieł epoki, przedstaw sposoby jego kreowania oraz funkcje, jakie ma pełnić.
16. Afryka i jej mieszkańcy jako temat literatury i innych sztuk. Rozważ problem, odwołując się do wybranych dzieł.

17. Tradycje świąteczne w literaturze i innych tekstach kultury. Omów zagadnienie, analizując wybrane dzieła z różnych epok.
18. Muzyczność i malarskość w *Panu Tadeuszu* Adama Mickiewicza. Dokonaj analizy wybranych fragmentów utworu.
19. Socrealizm – dzieło sztuki wysokiej czy narzędzie propagandy? Zanalizuj wybrane przykłady dzieł z literatury i innych dziedzin sztuki.
20. Trud ludzkiej pracy ukazany w literaturze i malarstwie. Przedstaw zagadnienie, analizując wybrane przykłady.

JĘZYK

1. Zasady antycznej retoryki a współczesne przemówienia. Porównaj formę i sposób wykorzystania w nich środków językowych.
2. Błędy językowe w nagłówkach prasowych. Omów, analizując wybrane przykłady.
3. Nazwy sklepów, kawiarni i restauracji. Dokonaj analizy zgromadzonego materiału i wyjaśnij, jakie tendencje współczesnej polszczyzny znalazły w nich odzwierciedlenie.
4. Scharakteryzuj język nowomowy, analizując wybrane przykłady z literatury pięknej i tekstów propagandowych.
5. Gwara podhalańska w literaturze. Omów zagadnienie, analizując wybrane przykłady.
6. Język wyrażania uczuć w różnych epokach. Przedstaw, analizując celowo zgromadzony materiał językowy.
7. Epistolografia – renesans sztuki czy obumieranie zjawiska? Zestaw ze sobą najśłynniejsze literackie listy oraz współczesne emaile i porównaj językowe sposoby wyrażania w nich myśli.
8. Ekspansja języków obcych we współczesnej polszczyźnie. Omów problem, analizując język internautów.
9. Najpopularniejsze błędy językowe we współczesnej polszczyźnie. Określ rodzaj błędów i omów mechanizm ich powstawania.
10. Archaizacja jako sposób mówienia o przeszłości. Zanalizuj technikę tej stylizacji oraz omów jej funkcję w różnych utworach.